

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT57 4010 0510 0467 0211 Luminor Bank AS bankas, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai 2019-06- Nr.
Į 2019-05-23 Nr. (19.1-33)STAP-38

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 2, 13 IR 34 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi [Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 13 ir 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – Projektas), teikia teisinę išvadą.

1. Teisingumo ministerija, įvertinusi informaciją, pateiktą Projekto aiškinamojo rašto 1 punkte, siūlo ją pildyti šiais aspektais. Pirmą, turėtų būti aiškiai ir nedviprasmiškai aprašomos priežastys, paskatinusios keisti galiojančią teisinę reguliavimą. Pastebėtina, kad teiginiai „praktika rodo“, „kokybė nepakankama“ yra paremti prielaidomis ir nepagrindžia įstatyminio reguliavimo keitimo būtinybės. Antra, pasigendama nuoseklumo ir aiškumo apibrėžiant, ko siekiama Projektu – ar pačių įstaigų, kaip tokių, akreditavimo, ar tik konkrečių paslaugų akreditavimo, ar abiejų šių dalykų (visais atvejais siūloma priemonė turi būti įvertinta ir proporcingumo aspektu). Trečia, neaišku, ar buvo vertintos kitos galimos alternatyvos siūlomam teisiniui reguliavimui – nors ir preziumuojama, kad savivaldybės neužtikrina jų teritorijose teikiamų socialinės priežiūros paslaugų kokybės, tačiau kartu ir nesiūloma priemonių, kuriomis būtų stiprinama kontrolė, kurią atlieka savivaldybės. Ketvirta, ar siūlomos akreditavimo priemonės padėtų sustiprinti minėtą kontrolę, ar vis tik būtų nukreiptos tik į teisėto finansavimo tikslą. Penkta, nors ir kalbama apie socialinės globos įstaigų licencijavimą, tačiau socialinės priežiūros paslaugų akreditavimas nėra tapatus institutas, todėl ir įstaigos negali būti tarpusavyje sulygintos, suvienodinta jų padėtis.

2. Pastebime, kad Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme (toliau – Įstatymas) vartojama sąvoka *socialinė priežiūra*, todėl, atsižvelgiant į Projekto 1 straipsnio 1 dalies nuostatų turinį, svarstytina, ar Projekto tekste tinkamai ir apibrėžtai vartojama sąvoka *socialinės priežiūros paslaugos* (neaiški jos reikšmė).

3. Sistemškai vertinant Projektą ir jo lydimojoje medžiagoje pateiktą informaciją, siekiant kuo efektyvesnio ir skaidresnio lėšų naudojimo, atsižvelgiant į siūlomų reguliuoti santykių pobūdį, Teisingumo ministerijos nuomone, esminiai reikalavimai, taikytini socialinės priežiūros akreditavimui, turi būti nustatomi ne poįstatyminiu teisės aktu, o pačiame Projekte (Įstatyme).

4. Kaip jau buvo minėta pirmojoje pastaboje, iš Projekto 1 straipsnio 1 dalies nuostatų nėra pakankamai aišku, ar bus akredituojamos tik atitinkamos paslaugos, ar kartu ir jas teikiančios įstaigos. Jei tik paslaugos, tuomet nėra aišku, koku tikslu Projekto 1 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, siūloma numatyti papildomą priemonę – įtraukimą į akredituotas socialinės

priežiūros paslaugas teikiančių socialinių paslaugų įstaigų sąrašą. Analogiškais aspektais peržiūrėtinos Projekto 2 straipsnio nuostatos.

5. Įstatymas reguliuoja ne įstaigų finansavimą, bet *socialinių paslaugų finansavimą*, todėl atitinkamas formuluotes siūlytina vartoti Projekto 2 straipsnio 1 dalyje.

6. Atkreiptinas dėmesys, kad nėra apibrėžtas Projekto 2 straipsnio 1 dalies nuostatos „finansuoja“ turinys: ar šia nuostata siekiama numatyti, kad savivaldybė *savo biudžeto* lėšomis apmoka atitinkamų paslaugų teikėjams už suteiktas paslaugas, ar šia nuostata siekiama numatyti, kad savivaldybė atlieka „tarpininko“ vaidmenį, t. y. perveda iš įvairių šaltinių gautas lėšas paslaugų teikėjams. Siūlytina tai aptarti aiškinamajame rašte ir prireikus tikslinti vertinamą nuostatą, pavyzdžiui, formuluojant ją panašiai, kaip Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje.

7. Atsižvelgiant į Projekto 2 straipsnio 3 dalies siūlymą, sistemiškai turėtų būti pildomas ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas bei aptariamas papildomų lėšų poreikis Projekto aiškinamojo rašto 12 punkte.

8. Projekto 3 straipsniu teikiamas siūlymas atsisakyti nuostatos „su negalia, socialinę riziką patiriantiems vaikams“ nėra paaiškintas, pagrįstas aiškinamajame rašte, todėl nėra galimybės jį įvertinti. Be kita ko, analogiškos nuostatos nekeičiamos kituose Įstatymo straipsniuose, pavyzdžiui, 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 18 straipsnio 2 dalyje.

9. Iš esmės peržiūrėtinos Projekto 4 straipsnio nuostatos. Pastebėtina, kad Įstatyme nėra apibrėžta, kas laikytina „*vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugomis*“; nėra aišku, kokius veiksmus ir kokiais terminais atliekamus apimtų nuostata „akredituojamos“ – ar turimas omenyje kreipimasis, ar jau galutinio sprendimo priėmimas ir pan.; nenustatytas dviejų dalių santykis, kiek tai susiję su įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimu – nurodyti du skirtingi terminai, tačiau pavedimas formuluojamas identiškai; 2 dalyje vartojama formuluotė „visos socialinės priežiūros paslaugos“ apima ir 1 dalies formuluotę, todėl atitinkamai reikėtų tikslinti.

10. Aiškinamojo rašto 8 punkte nurodyta informacija keltina į 11 punktą.

11. Projekto 2 straipsnio 3 dalyje (pakeitimų esmėje) brauktinas žodis „nauju“.

Teisingumo ministras
Jankevičius

Elvinas